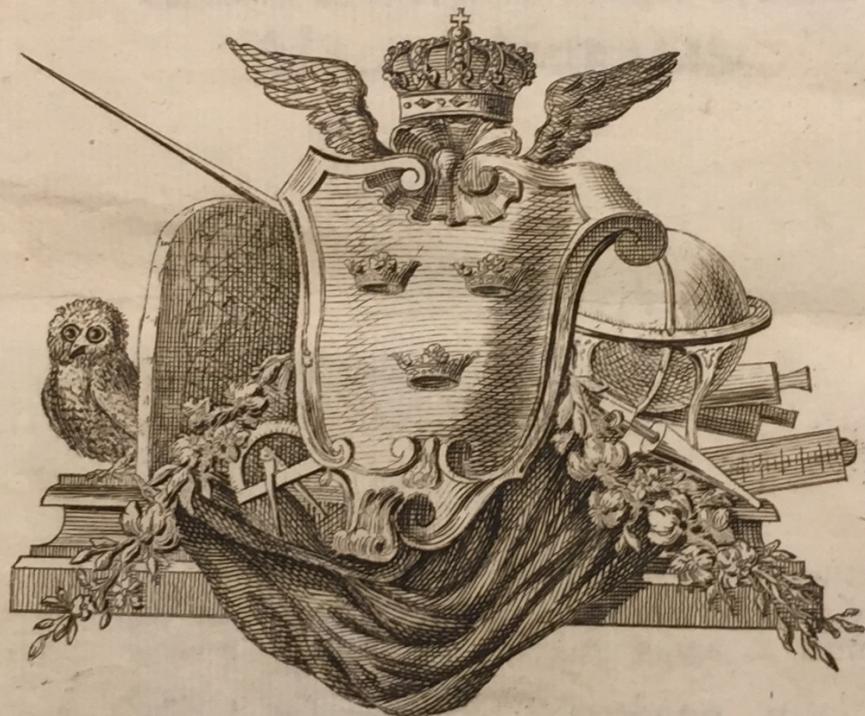

NOVA ACTA
REGIÆ SOCIETATIS
SCIENTIARVM
VPSALIENSIS.

VOL. III.

UPPSALIÆ,

APVD JOHAN. EDMAN, DIRECT. ET REG. ACAD. TYPogr. AN. MDCCCLXXX.

KÆMPFERUS ILLUSTRATUS

SEU

EXPLICATIO ILLARUM PLANTARUM, QUAS KÆMPFERUS IN IAPONIA COLLEGIT ET IN FASCICULO QUINTO AMOENITATUM EXOTICARUM ADNOTAVIT, SECUNDUM SYSTEMA SEXUALE AD CLASSES, ORDINES, GENERA ET SPECIES IAM REDACTARUM.

A

CAROLO PETRO THUNBERG,
MED. DOCT. ET DEMONSTRATOR. BOTAN.

ENGELBERTUS KÆMPFERUS, Westphalia Germanus Anno 1690 iter in Iaponiam instituit, duos annos integros ibi commoratus aulam atque metropolin bis adiit. Doctus hic & diligentissimus sane vir summa cura & periculo non minimo, Historiam Imperii Iaponici, illam certe adcuratam certaque conscripsit, quam post mortem Auctoris imprimendam curavit Dominus Doctor Sloane eoque Orbi Litterato opus restituit, quod alias damnio nunquam reparando periisset. Sed nec Historiam solum politicam, verum etiam naturalem Regni vegetabilis Iaponiae nos edocere Vir Curiosus voluit.

Anno 1692, Iaponia relicta, Europam petuit KÆMPFERUS postque aliquot annorum labores, fasciculos suos quinque Amoenitatum exoticarum Lemgoviae 1712, 4:0 impressos publici juris fecit, Quin

Quintus horum fasciculorum continet tantum descriptiones & figuræ plus vel minus prolixas, ut plurimum tamen abbreviatas plantarum. Notum est, quod Dom. Doct. SLOANE, Anglus e Germania sibi omnes adnotationes & manuscripta beati KÆMPFERI acquisiverit. Hæc Ego Londini commorans in Museo Britannico conservata vidi visaque sæpenumero pervolvi. Ex illis perspexi, quod laboriosissimus Vir longe plures plantas delineaverit & prolixius descripscerit, quam quidem figuræ & descriptiones in Amoenitatibus exoticis suis publicaverit. Cum vero tempore KÆMPFERI ad id fastigium, atque hodie, perducta non esset Botanica, ex Ejus descriptionibus, in Opere nuper dicto, nobis derelictis non rite possumus maximum plantarum numerum dignoscere atque ad suos ordines, & genuina genera reducere, sic ut ad hunc usque diem adhuc desiderata fuerit Flora Iaponica. Ego itaque, cui ultra octoginta annos post KÆMPFERUM has Iaponiæ insulas adire contigit, mei officii esse duxi, plantas KÆMPFERI Iaponicas explicatas nominibus, a Botanicis hodiernis receptis, nominare simulque aliquarum, quæ novæ omnino sunt, characteres specificos addere.

Tsus no ki, sive Tsudsu
no ki. pag. 769.	Laurus in genere.
Aka Tsudsu. p. 770.	Laurus camphora.
Tsio, vulgo, kus no ki, aliis
Nambok p. 770.	Laurus camphora.
Nysimi motsi, aliis Tanna
Wattasi p. 776.	<i>Ligustrum Iaponicum.</i>
Kooki, vulgo Kuko, aliis
Numi Gussuri p. 777.	<i>Lycium barbarum.</i>
Come Gomi, it. Mantees
p. 780.	<i>Lycium Iaponicum.</i>

- Koo Katz, vulgo Firaggi Ilex aquifolium.
p. 781.
- Sankira, vulgo Quaquara Smilax Chiña.
p. 781.
- Murasakki vulgaris p. Basella rubra.
784.
- Nin too, it. Sin too, vul- Lonicera nigra.
go Sui kadsura & Kin-
ginkwa, p. 785.
- Ksei, vulgo Jodoriki p. Viscum album.
785.
- Sansjo, vulgo Foo-dsuk- Physalis angulata.
ki, p. 785.
- Nansoo, vulgo Iamma kon- Arum triphyllum.
jakv, it. Osomi & Ten
Nan sio p. 786.
- Foto, vulgo Jebi & Bu- Vitis vinifera.
do p. 786.
- Ganebu p. 786. Vitis labrusca.
- Niwa Toka seu Niwa Sambucus nigra.
Tonga p. 787.
- Kutz nawa itzigo p. 787. Potentilla grandiflora.
- Quanso itzigo p. 788. Rubus hispidus.
- Soo, vulgo Kuwa, p. 788. Morus nigra.
- Den, it. Ootz, vulgo Sen- Melia azedarach.
dan aliis Kindeis 788.
- Sjnu kotai, vulgo Akin Elæagnus spinosa.
Gommi, 789.
- Iaatzde p. 790. Aralia Iaponica.
- Fima, vulgo Tooguma it. Ricinus communis.
- Karaji & Karaguju, 790. Evonymus Iaponicus.
- Iso Kuroggi p. 790.
- Sitz vel Sitzdsju, vulgo Urus seu Urus no ki, p. Rhus vernix.
- 791.

- Fasi no ki pag. 794. Rhus succedanea.
 Tobira p. 796. *Euonymus tobira.*
 Too, vulgo Momu, p. 798. *Amygdalus persica.*
 Ri, vulgo Ssu Momu, p. 798. *Prunus domestica.*
 Kjoo, vulgo Kara Momu, it. Ansu, p. 798. *Prunus armeniaca.*
 Bai, vulgo Ume & Umebos p. 799. *Amygdalus nana.*
 Je, Jo, O, vulgo Sakura, p. 799. *Prunus cerasus fl. pleno.*
 Jamma Sakura p. 799. *Prunus cerasus fl. simplici.*
 Niwa Sakura p. 799. *Spiraea crenata.*
 Biwa, it. kufkube p. 800. *Mespilus Iaponica.*
 Ri, vulgo Nas p. 800. *Pyrus communis.*
 Umbatz, vulgo Marmeer p. 800. *Pyrus cydonia.*
 Rai Kin, vulgo Ruko, Reikin & Reiko. p. 800. *Pyrus malus.*
 Dsjakurjo, vulgo Sakuro, p. 800. *Punica granatum.*
 Juu, vulgo Aje Tats banna, p. 801. *Citrus aurantium.*
 Kin Kan, vulgo Fime Tats banna p. 801. *Citrus Iaponica.*
 Ssi, vulgo Karatats banna, aliis Gees p. 801. *Citrus trifoliata.*
 Itabu p. 803. *Ficus pumila.* β
 Inu Itabu p. 803. *Ficus pumila.* α
 Si, vulgo Kaki p. 805. *Diospyros kaka.* α
 Ono Kaki, p. 807. β
 Kineri Gaki p. 808. γ
 Sfibu Kaki, p. 808. *Tsogaris*

Ssi, vulgo Kutsjinas p. 808.	Gardenia florida. $\alpha.$
Kutsjinas altera p. 808.	$\beta.$
Ka, it. Kja, vulgo Nassu- bi p. 810.	Solanum Æthiopicum.
Fio, vulgo Nari figango p. 810.	Cucurbita lagenaria.
Kwa, vulgo Furi uri, Sji- roori, tske uri & Tsut- ke uri p. 811.	<i>Cucumis conomon.</i>
Ginkgo, vel Ginan, vul- go Itfio p. 811.	Ginko biloba.
Fi, vulgo Kaja p. 814.	Taxus nucifera.
Kas no ki p. 816.	Quercus ilex.
Riitz, vulgo Kuri p. 816.	Fagus castanea.
Sin, vulgo Fasi bami, it. Fa, p. 816.	Corylus avellana.
Ri juu, vulgo Vis. p. 817.	Trapa natans.
Ta, it. Sa & Tsja. p. 817.	Thea bohea.
Sju Sjin, vulgo Nisji, Nind- sin & Dsin Dsom. p. 818.	Sium ninsi.
Kofuk, vulgo Nisji & Jabu Ninsin p. 822.	Daucus carota.
Jamma Ninsin p. 822.	Chærophyllum hirsutum.
Busei, vulgo Aona p. 822.	Brassica rapa.
Rei Fuku, vulgo Daikon p. 822.	Raphanus sativus.
Kekko, vulgo Kikjo & Ki- rakoo p. 822.	Campanula rapunculoides.
Mondo & Bjakf Mondo , vulgo Riuno Fige p. 823.	<i>Convallaria Iaponica.</i>
Kin, vulgo Seri p. 825.	Apium petroselinum.
Quaiko, Uikio, vulgo Ku- reno Ommo p. 825.	Pimpinella anisum.
Bansjo, vulgo Toogaras p. 826.	<i>Capsicum annuum.</i>

Tfo-

Tsowa, p. 827.	Tussilago japonica.
Seo Kusitz, vulgo Kusagi p. 827.	Clerodendrum trichotomum.
Siko, vulgo Omodaka p. 827.	Sagittaria sagittifolia.
U, vulgo Imo, Sato imo p. 828.	Arum esculentum.
Gobo, it. Umma bufuki p. 828.	Arctium lappa.
Sjooriku, vulgo Jamma Gobo & Ifjuwosikki p. 828.	Phytolacca octandra.
Kio, vulgo Tsisa p. 831.	Cichorium intybus.
Kantats, vulgo Futsukusa, it. Too Tsisa p. 831.	Lactuca sativa.
Bakin, vulgo Uma Biju, it. Siberi Fiju p. 831.	Portulaca oleracea.
Fo Sei, vulgo Fudsina, Tsugumigusa & Tam-popo p. 831.	Leontodon taraxacum.
Ro, vulgo Fuki fabuki p. 831.	Tussilago petasites.
Tai, vulgo Koki p. 831.	Lichenes & Musci.
Sjooro p. 832.	Lycoperdon tuber.
Bokudsi, vulgo Kikuragi, it. Ki no mimi p. 832.	Tremella auricula.
Sekisi, vulgo Iwatagi p. 832.	Lichenes centrifugi & foliacei.
Jenwa, it. Jeniku, vulgo Jens p. 833.	Hirundinis esculentus nidus.
Come vel Wasi p. 834.	Oryza sativa.
Ko, vulgo Motsi Gomme, it. Urusjine p. 834.	
Da, vulgo Motsi Gomme, it. Motsi no Jonep. 834.	

Baku, vulgo Muggi p. 834.	Frumentum in Genere.
O muggi p. 834.	Hordeum vulgare.
Ko muggi p. 834.	{ Triticum aestivum & hy- bernum
Sjokkufo, vulgo Too Kib- bi p. 834.	Zea Maijs.
Dsjeku, vulgo Awa p. 835.	<i>Alopecurus caudatus.</i>
Fai, vulgo Fije p. 835.	<i>Alopecurus hordeiformis.</i>
Kjo, vulgo Soba p. 835.	<i>Polygonum fagopyrum.</i>
Sui Roo, vulgo Midsu So- ba p. 835.	<i>Polygonum perfoliatum.</i>
Koba, vulgo Gomma p. 835.	<i>Sesamum orientale.</i>
Jeifoku, vulgo Kes p. 835.	<i>Papaver somniferum.</i>
Wan, vulgo Nora mame p. 835.	<i>Pisum sativum.</i>
Sandsu, vulgo Sora mame p. 836.	<i>Vicia faba.</i>
Daidsu p. 837.	<i>Dolichos soja.</i>
Koqvan, vulgo Kudsu, Kud- sukadsura, & Kadsume p. 840.	<i>Mimosa arborea.</i>
Kakusju, vulgo Kawara si- fagi it. Adjsja p. 841.	<i>Bignonia catalpa.</i>
Buke p. 844.	<i>Pyrus japonica.</i>
Bioru, vulgo Bijo Janagi p. 845.	<i>Hypericum monogynum.</i>
Tecki Tsjocku, vulgo Tsutsusi p. 745.	Azalea indica.]
Tsutsusi p. 848.	
Rjuku Tsutsusi p. 848.	
Jedogaua Tsutsusi p. 848.	
Jamma Tsutsusi p. 849.	
Mijama Tsutsusi p. 849.	
Kirisma Tsutsusi p. 849.	

To

To ken, vulgo Satsuki p.	{	Azalea indica.
849.		
Satsuki p. 849. 850.		
Satsuma Satsuki p. 850.		
Jedogaua Satsuki p. 850.	{	
Sa & Sjun, vulgo Tsubakki p. 850.		
San fa, vulgo Jamma Tsubakki p. 850.		Camellia japonica.
Dfisi p. 852.		
Tsubakki p. 853.	{	
Sijo, vulgo Adfai, & An-		
sai & Adfiki, 854.		Viburnum lantana.
Fundan, vulgo Te Mari-		
qua vel Te Mari p. 854.	{	Viburnum dentatum.
Ko de Mariqua. p. 854.		Spiræa chamædrifolia.
Kingo, vulgo Asagawo. p.		
856.		Ipomoea triloba.
Kos & Kudsi, vulgo Fira-	{	
gawo, p. 856.		Convolvulus sepium.
Too, vulgo Fudsí & Fu-		Dolichos polystachyos.
fji p. 856.		
Kin, vulgo Mukunge p.	{	Hibiscus Sabdariffa.
858.		
Fujoo, vulgo Kibatsisso p.		Alcea rosea.
858.		
Ki, vulgo Awoi, it. Kara	{	Malva Mauritanica. α .
Awoi p. 858.		Malva Mauritanica. β .
Ko Awoi, p. 858.		
Sjuki, vulgo O Renj &		
Kooso p. 858.	{	Hibiscus Manihot.
Go Too, vulgo Go too Gi-		
ri p. 861.		Volkameria japonica.
Saku Jaku p. 862.		
Botan p. 862.		Pæonia officinalis.

- Foosen, it. Kinfoqua. p.
862. Rosa canina.
- Keiquan, vulgo Keitoge
p. 862. Celosia cristata.
- Joksan, vulgo Gibboosi p.
863. *Aletris japonica.*
- Fu Ran p. 864. Epidendrum moniliforme.
- Angurek warna* p. 867. Epidendrum vanilla.
- Katong ging* p. 868. Epidendrum flos aëris.
- Sekika, vulgo Kinsinso, it.
Jukinosta p. 870. *Saxifraga stolonifera.*
- Seki san, vulgo Sibito ban-
na, aliis Doku Symira.
p. 872. Amaryllis sarniensis.
- Kui Symira p. 872. *Ornithogalum japonicum.*
- Siaga p. 872. Iris squalens.
- Ken, vulgo Quanso & Was-
rigusa p. 872. Hemerocallis fulva.
- Sfisen p. 873. Iris tazetta.
- Kinsai, vulgo Sumire p.
875. Viola tricolor & odorata.
- Kik, Kikf vel Kikkup p. 875.
No Gikf p. 876. } *Chrysanthemum indicum.*
- Sfo sjø, vulgo Ko Gikf, seu
Matricaria p. 876, 877. Calycanthus præcox.
- Obai seu Robai p. 878. Nymphaea nelumbo.
- Ren p. 880. Nymphaea lutea.
- Feifo, vulgo Kawa bone p.
880. Illicium anisatum.
- Somo, vulgo Skimmi p.
880. Pinus sylvestris.
- Sio, vulgo Maatz p. 883. Pinus larix.
- Seosi, vulgo Kara maatz
Nomi p. 883. Juniperus bárbadensis.
- Nankin Sfugi p. 884. Sfu

Sfugi bjakkusi, aliis Tatſj bjakkusi p. 884.	Juniperus communis.
Senninſſo p. 885.	Clematis virginiana.
Tſisu, vulgo Fawa kingi, it Niwa Guſa & Foo- ki Guſa p. 885.	Chenopodium scoparia. ¹
Ominamisj, it. Sjiro banna p. 885.	Valeriana officinalis.
Sitsifusſoo, vulgo Sſufu Ka- ki p. 886.	Leonurus cardiaca.
Sitsifusſoo altera p. 886.	Lamium garganicum.
Fotogi Tſta p. 887.	Hedera helix.
Tſta Mongira, it. Mame Tſta p. 887.	Pteris piloselloides.
Sakufetz, vulgo Kakidoro, it. Tsubogusa p. 887.	{ Hydrocotyle asiatica & Sibthorpia europaea.
Sjukaido p. 888.	Begonia obliqua.
Safjo, vulgo Katabami & Simmogusa p. 888.	Oxalis corniculata.
Koo Seki, vulgo Skigusa & Tsugusa, aliis Afan- go p. 888.	Commelina communis.
Fakkona Kſa p. 890.	Adianthus æthiopicum.
Dſjemmai p. 891.	Osmunda japonica.
Secki li, vulgo Iwanoka- wa, Ftotsba, Iwanbami & Iwangasjuwa p. 891.	Acrostichum punctatum.
Moku Sokku, vulgo To- kusa p. 891.	Equisetum hyemale.
Tſjo, vulgo Sjiro oo p. 891.	Urtica nivea.
Rio, vulgo Tade p. 891.	Polygonum barbatum. α .
Koo, vulgo Ke Tade, it. Inu Tade p. 891	Polygonum barbatum. β .
Sooni, vulgo Namone p. 892.	Xanthium orientale.
	Acer

Keequan, Mokf, vulgo Kai-	
de, it. Momidsi p. 892.	<i>Acer saccharinum.</i>
Seo & Sansjo p. 892.	<i>Fagara piperita.</i>
Jamma Sansjo p. 895.	<i>Fagara piperita.</i>
Sjo, Ri, vulgo Kaadsi, Kan-	
si p. 895.	<i>Morus papyrifera.</i>
Kadj, Kadsura, it. Kago	
Kadsura p. 895.	<i>Morus alba.</i>
Ibutta p. 896.	<i>Ligustrum vulgare.</i>
Fan ru, vulgo Fakobi, it.	
Fagu Jera p. 896.	<i>Cerastium vulgatum.</i>
Kakko, vulgo Utsu bogu-	
sa p. 897.	<i>Prunella vulgaris.</i>
Gai, vulgo Jamogi p. 897.	<i>Artemisia vulgaris.</i>
Koo, vulgo Jamogi p. 897.	<i>Artemisia japonica.</i>
Intsjin, vulgo Fki Jamogi,	
& Kawara Jamogi, p. 897.	<i>Artemisia capillaris.</i>
Ba & Ma, vulgo Afa p.	
897.	<i>Cannabis sativa.</i>
Kei, vulgo Asami p. 897.	<i>Carduus eriophorus.</i>
Sjuro & Sodio p. 898.	<i>Chamærops humilis α.</i>
Soo tsiku, vulgo Sjuro tsí-	
ku, p. 898.	<i>Chamærops humilis β.</i>
Tsiku, vulgo Tacke &	
Fatsku p. 898.	<i>Arundo bambos.</i>
Ssi tsiku, vulgo Murifac-	
ki dacke p. 898.	
Kaanfa, vulgo Satto dac-	
ke p. 899.	<i>Saccharum officinarum.</i>
Rin, vulgo Sickisop p. 900.	<i>Juncus effusus.</i>
Fe, vulgo ukingusa p. 900.	<i>Lemna minor.</i>
Eadem quadrifolia p. 900.	<i>Marsilea quadrifolia.</i>
Wanhom p. 901.	<i>Kämpferia galanga.</i>
Baso p. 905.	<i>Musa paradisiaca.</i>

Koo sioo, it. Maru faska.	
mi 907.	Piper nigrum.
Rengjo p. 907.	<i>Ligustrum suspensum.</i>
Rju, vulgo Aujaki, it. Si-	
dare Janagi p. 908.	Salix babylonica.
Kawa Janogi p. 908.	Salix alba.
Nonigi p. 909.	Fumaria officinalis.
Seki tsiku, vulgo Nadesko	
& Tokunatz p. 910.	Dianthus caryophyllus.
Foosen & Kinfoqua p. 910.	Mirabilis jalappa.
Kooqua, vulgo Kurenai, it.	
Benino fanna p. 910.	Carthamus tinctorius.
Reisjun vulgo Bidsinfoo p.	
· 910.	Pavaver rhoeas.
Sun giku p. 911.	Chrysanthem. coronarium.
Tenka & Tenkja, vulgo	
Ko Nasubi p. 912.	Solanum nigrum.
Sjaden, vulgo Obacko p.	
912.	Plantago major.
Kawa Slobu p. 912.	Acorus calamus.
Kimpaku, vulgo Iwagoki	
& Iwasiba p. 912.	Lichenes fruticulosi.
Matsebutz p. 912.	Gnaphalium arenarium.

Specierum, quæ heic occurunt, *novarum* cha-
ra $\ddot{\text{a}}$ teres sequentes sunt:

Ligustrum japonicum:	foliis ovatis, acuminatis, integris; panicula de- composita, trichotoma.
Lycium japonicum :	inerme, foliis ovatis, ner- vosis, planis; floribus sessilibus.
Aralia japonica :	frutescens, foliis digita- tis.

Evo-

<i>Evonymus japonicus:</i>	floribus quadrifidis; foliis ovatis, serratis.
<i>Evonymus Tobira:</i>	floribus quinquefidis; foliis oblongis, retusis, integris.
<i>Mespilus japonica:</i>	inermis, foliis oblongis, obtusis, apice serratis, subtus tomentosis.
<i>Citrus japonica:</i>	petiolis alatis, foliis acutis; caule fruticoso.
<i>Diospyros kaki:</i>	pedunculis multifloris.
<i>Cucumis conomon:</i>	foliis angulato-sublobatis, dentatis, pomis fusiformibus, 10-sulcatis, glabris.
<i>Convallaria japonica:</i>	scapo nudo, ancipiti.
<i>Clerodendrum trichotomum:</i>	foliis lobatis indivisisque, lato-ovatis, integris; panicula trichotoma.
<i>Alopecurus caudatus:</i>	panicula spicata, caudata; flocculis aristis circumvallatis.
<i>Pyrus japonica:</i>	foliis cuneatis, crenatis, glabris: floribus solitariis.
<i>Volkameria japonica:</i>	inermis, foliis cordatis, acuminatis.
<i>Aletris japonica:</i>	acaulis, foliis petiolatis, o-vato-lanceolatis, septennerviis; floribus spicatis.
<i>Saxifraga stolonifera:</i>	foliis inciso-lobatis, pilosis; caule subnudo, erecto, paniculato.

- Ornithogalum japonicum:* spica cylindrica, longissima; scapo striato.
- Osmunda japonica:* fronde bipinnata: pinnis cordato-lanceolatis, integris.
- Artemisia japonica:* foliis rameis lanceolatis, integris: caulinis oblongis, trifidis; floribus racemosis, cernuis.
- Artemisia capillaris:* foliis capillaceis, glabris.
- Ligustrum suspensum:* foliis ovatis, serratis.

D d

CUS-